

גנזי המלך

ארבע נופות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

310

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"פִּינַחַס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִפְהִין הַשִּׁיב אֶת חַמְתֵּי מַעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתֵי בְּתוֹכָם"

עונש המסית ושכר מזכה הרבים

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

יח). 'שהם אוהבים האמת ושונאים העושה. וכי יראו עושה וחמס, אין דעתם סובלת אותו. אבל כל הפצם להציל גזול מיד עושה' ע"כ. הוא אשר אמרנו; כי איש האמת אוהב את האמת ושונא את העוול. ולכן הקב"ה שהוא אמת וחמתו אמת, חוקר לב ובוחן כליות, כי הלב והכליות עיקרו של אדם. ולכן פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, שהעיד עליו השי"ת כי לא היה בקנאותו דבר אחר, אלא; "פחת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקִינוּ", הוא

מפורש כאן שאלמלא פנחס היתה גזירת כליה ממש על ישראל ח"ו. ויש להבין: במה זכות זו גדולה כ"כ שעל ידה ניצלו כל ישראל? והרי כל מה שעשה פנחס אינו אלא 'הלכה ואין מורין כן' (סנהדרין פב.). וקשה, אם כחה גדול עד כדי כך, למה 'אין מורין כן'? אמנם התורה כבר השיבה על זה כדכתיב: "פחת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקִינוּ וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". דהנה תכלית המצוות כולן הוא לזכך ולצרף לבו של אדם, להיותו מתקרב יותר אל האמת בשלמות מעשיו ומחשבתו, כמאמרם ז"ל (ב"ר פמ"ד): 'לא ניתנו המצוות, אלא לצרף בהן את ישראל'.

איש האמת אשר אהבת שמו יתברך בלבו וכליותיו. ולכן: "וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל!" כמו כן יש לראות בהפכו: 'צָרוּר אֶת הַמִּדְּבָרִים' בגלל חטאם אשר החטיאו את ישראל במעשה זמרי. ואחז"ל (תנחומא ג): 'שכל המחטיא את האדם קשה מן ההורגו. שההורגו, הורגו בעוה"ז ויש לו חלק לעוה"ב. והמחטיאו, הורגו בעוה"ז ולעוה"ב'. עד כמה רחוקים אנו מדעת תורה. ויצויר: אם נראה רוצח

הרע, עד כדי למסור נפשו על כבודו יתברך ולפגוע בחוטא הזה אשר חילל ובעל בת נכר. וכדכתיב: "אֶהְיֶה ה' שָׂנְאֹוֹ רָע" ('תהלים' צז). ומשום כך, הלכה זו אין מורין אותה כן, כי מי יודע מה בלבו של אדם? ורק הוא עצמו שמכיר בעצמו שנאת הרע הנובעת מאהבתו יתברך, לו הותר המעשה.

ועיין ברמב"ן בפרשת 'יתרו' שפירש: "אֲנֹשִׁי אֶמֶת שָׂנְאֵי בְּצַע" ('שמות'

נמצאת למד כי עיקרו של אדם הוא הלב. ואילו כווננו כל ענין מעשי המצוות. ולכן הלכה זו ש'הבוועל ארמית קנאין פוגעין בו', הלכה היא ו'אין מורין כן', כי לא נמסרה אלא לקנאין, למי שמדת האמת מתנוצצת בו להיות מאוהבי השי"ת ולשנא

המשך בעמ' 2 <<<

תמונת מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בראשון לציון

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

המשך מעמ' 1 >>>

הכלל של האדם הוא הלב. והמעשים רק פרטים המה בכללו. ומכיון שכן: "פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִפְתָּן הַשִּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָאֵן אֶת קִנְיָתִי בְּתוֹכְכֶם", שלא היה יכול לסבול ולראות חטא אף בזולתו, כי שונא הוא את הרע ו'מדה טובה מרובה' בק"ו ומה אם המכשיל את חברו קשה הוא יותר מן ההורגו, 'שהורגו בעוה"ז ולעולם הבא', המציל את חברו ומחיהו בעוה"ז ולעוה"ב עאכו"כ. לכן: "בְּקִנְיָאֵן אֶת קִנְיָתִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא כְלִיטִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", משום כך זכה וזיכה "לוֹ וְלִזְרָעוֹ אֶחָדָּן פְּרִי־תְהַנֵּת עוֹלָם" מדה כנגד מדה!

וההיפך בעמון ומואב כמו שנתבאר. ולפיכך: "וַיִּשְׁלַח אֶתְכֶם מִשָּׁה... נָאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הִפְתָּן לְצַבָּא" (במדבר' לא). 'פנחס זה משוה מלחמה' (סוטה' מג.). ולמה שלח את פנחס? 'אמר: "מי שהתחיל במצוה הוא גומר. הוא השיב את חמתו והיכה את המדינית הוא יגמור מצותו" ' (מד'ר' במדבר' כב ג). יבוא זה שלבו טהור לקנא לאלקיו ולהחיות את ישראל וילחם עם המדינים המשוקצים שהכשילו את ישראל להחטיאם. הוא אשר כתוב עליו: "לִכֵּן אָמַר הַנְּנִי נְתַן לֹו אֶת פְּרִי־תְהַנֵּת שְׁלוֹם: וְהִנֵּיתָ לֹו וְלִזְרָעוֹ אֶחָדָּן פְּרִי־תְהַנֵּת עוֹלָם". ראוי והגון לצרור ולהכות בהם, שכתוב עליהם: "לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמָם וְנִטְבְּתָם כָּל יְמֵיךָ לְעוֹלָם" ('דברים' כג). ('אור יהל' ח"ב). ■

ולכשנעמיק חקר בזה נמצא, כי אחד הוא בתורה אשר הוזהרנו בו "וְלֹא תִחַמְלֵ" ('דברים' יג) זה המסית ומדיח. כי כלל הוא ש'אין אדם חוטא ולא לו' (ב"מ ח.). כל חטאיו של אדם באים ע"י תאוותו להשיג הנאות. ואף כי פעולותיו תוצאות חמדת לבבו המה, מ"מ אין זאת אומרת כי כל לבו ואנושיותו מקולקלים ומושחתים, כי בעת אשר תתקפהו תאוותו ורצונו לחטוא, מכריעה היא את כל ישותו תחת כובד עול התאוה. ולכן מייסרים אותו ונענש על חטאיו ואז יטהר.

לא כן המסית, שגילה רצונו השפל, שאחר שיחטא וימרוד באלקיו, אין בזה שום תאוה והנאה, אלא שאיבד כל חושיו הנפשיים ויצא מהכלל. ומשום כך אף שלא הועיל במעשיו להחטיא חברו ולא שמע אליו, מטמינים לו עדים מאחורי הגדר וסוקלים אותו, כי עצם ההסתה היא הפשע והמרד הגדול. מגמתו להחטיא אחרים וזולתו ולכן אין לו תקנה אלא ההריגה והאבדון. וכן בעמון ומואב אשר הכשילו את ישראל בעבירה, מתועבים המה יותר ממצרים ואדום שקדמו ישראל בחרב, כי כל לבם מעין נרפש ומקור משחת ואין להם שייכות לקרבת אלקים, לא הם ולא זרעם עד עולם!

למדנו מכאן עיקר זה ש"כל לִבְבוֹת דוֹרְשֵׁי ה'" ('דברי הימים' א כח) בשני הקצוות בין במעשה הטוב ובין בהפכו, כי

שכל אומנותו ללסטם את הבריות ולהרוג נפשות, הולך ומטייל לו חפשי לנפשו בשווקים וברחובות באין מעצור ולא עוד, אלא שמכובד הוא ביותר על אומנותו זו וגם תלמידים רבים מתאספים אליו להקשיב קולו, האם לא תאחז בנו חלחלה ותיעוב גדול על עולם הפקר כזה?

והנה כשאנו רואים מסית ומדיח הולך לנגדנו, שאומנותו היא לכתוב ספרי מינות וכפירה ודברי חשק וכן כל דיבוריו הסתה להחטיא בני ישראל להדיחם מעל השי"ת רח"ל, האם נרגיש כי רוצה גדול ומשחית כרם בית ישראל הולך לנגדנו? ולא נכחד שגם אם ידרוש בשלומנו נשמח עליו כעל כל הון ונשיב לו בסבר פנים יפות כראוי לנכבד כמוהו. והתורה צווחת: "צִרּוֹר אֶת הַמְּדַבְּרִים... פִּי צִרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלִיָּהֶם". ללמדך; שקשה המחטיאו יותר מן ההורגו. והרי בר נש זה אומנתו הרציחה בהיקף רחב מאד, כי ההורג נפשות בידיו כמה יספיק? אבל רוצה זה יושב לו בביתו ומייסב על שלחנו וכותב לו איזה כתבה ומדפיסה ואלפים ורבבות נהרגים על ידו, האם נרגיש כן? ואמנם יש להתריע על תקלה זו, שאף היודעים בעם, אין ידיעתם מתאמת להבנת לבם ורחוקה הרבה מאד מהרגשת הלב והכליות, כי החוש והשכל מנותקים בנו ואין להם חיבור זה לזה. וזהו מקור השקר של אחד בפה ואחד בלב. "נְתַתִּי הָאֱמֶת נְעֻדְתָּ" ('ישעיה' נט).

טיול לקברי הצדיקים בצפון

זכאי
"כח כפלים" חינוס!
"חי כפלים" 50% הנחה

עם הרב אמנון יצחק שליט"א
ביום שלישי ב' אב 13/07/10

יציאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק! הישיבה בהפרדה מלאה!

ההרשמה במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק 03-6777779
לאזור כפר סבא, הרצליה, רעננה והסביבה - סימה 050-9558033 077-4403314

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בהוד השרון

דברי הלכה

רמב"ם יד החזקה - הלכות תלמוד תורה א

6. מי שנשאו לבו לקיים מצוה זו כראוי ולהיות מוכתר בכתר תורה; לא יסיה דעתו לדברים אחרים ולא ישים על לבו שיקנה תורה עם העושר והכבוד כאחת. כך היא דרכה של תורה: פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל ולא עליך הדבר לגמור ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה ואם הרבית תורה הרבית שכר והשכר לפי הצער: 7. שמא תאמר עד שאקבץ ממון אחזור ואקרא. עד שאקנה מה שאני צריך ואפנה מעסקי ואחזור ואקרא. אם תעלה מחשבה זו על לבך, אין אתה זוכה לכתרה של תורה לעולם. אלא עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי. ולא תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה! ■

היא מְפַנֵּינִים" (משלי' ג) מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים. 3. אין לך מצוה בכל המצוות כולן, שהיא שקולה כנגד תלמוד תורה. אלא, תלמוד תורה כנגד כל המצוות כולן. שהתלמוד מביא לידי מעשה. לפיכך התלמוד קודם למעשה, בכל מקום. 4. היה לפניו עשיית מצוה ותלמוד תורה; אם אפשר למצוה להעשות ע"י אחרים, לא יפסיק תלמודו. ואם לאו, יעשה המצוה ויחזור לתלמודו. 5. תחלת דינו של אדם אינו נידון אלא על התלמוד ואחר כך על שאר מעשיו. לפיכך אמרו חכמים: לעולם יעסוק אדם בתורה בין לשמה בין שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה.

1. 'בשלשה כתרים נכתרו ישראל, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות. כתר כהונה זכה בו אהרן, שנאמר: "וְהִתְהַלַּךְ לוֹ וּלְזָרְעוֹ אֶחָדָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם" (במדבר' כה). כתר מלכות זכה בו דוד, שנאמר: "זָרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כְּשֹׁמֵשׁ נִגְדִי" (תהילים' פט). כתר תורה הרי מונח ועומד ומוכן לכל ישראל שנאמר: "תוֹרָה צְנִיחָה לָנוּ מִשֵּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יִשְׂרָאֵל" (דברים' לג). כל מי שירצה יבא ויטול. שמא תאמר שאותם הכתרים גדולים מכתר תורה, הרי הוא אומר: "בִּי מְלָכִים וּמְלָכֵי נְרִזָּנִים וְחֻקֵּי דָּבָר; בִּי שְׁרָיִם וְשִׁרְיָו" (משלי' ח). הא למדת; שכתר תורה גדול משניהם. 2. אמרו חכמים: ממזר ת"ה, קודם לכהן גדול עם הארץ. שנאמר: "יָקָה"

זה השלחן

מקבץ מאמרים מקונטרס 'זה השלחן'

נְלִיָּה". ואם מסיר, או פורש מן התורה, חשוב כאילו פירש מעץ החיים. (תרגום הזהר הקדמה לפרשת 'בראשית')

מקילים מעליו טרדות העולם המבהילות

שנינו במסכת 'אבות' (ב ד): 'נֹאֵל תֹּאמַר לְשִׂיאֵיפְנֵי אִשְׁנָה, שְׂמָא לֹא תִפְנֵה'. "פי לא תדע מה יגיד יום" (משלי' כז). שעסקו של העולם מתחדש יום יום ומדיח את האדם מדבר לדבר ומטרדה לטרדה ונמצאו כל ימיו יוצאים בבהלה. אם לא יתן פנאי, על כל פנים וידחוק עצמו לעסקה של תורה. וכל שעושה כן וחפץ בברכה מן השמים, מסייעים אותו ומקילים מעליו טרדות העולם המבהילות ומעבירים ממנו עולם של בריות ושוכן בשמחה כל ימיו בעולם הזה וטוב לו לעולם הבא. ו'נֹאֲשָׁרִי הַמְדַבֵּר לְאָזְן שׁוֹמְעֵת'. (ספר 'החינוך' מצוה תיט) ■

כענין שנאמר: "שִׂאוּ יְדָכֶם קִדְשׁ וּבְרָכוּ אֶת ה' " (תהילים' קלד). ועל כן ראוי להיות הפרנסה והמזון שהם חיי הגוף, דבקים בתורה, שהיא חיי הנפש. (רבנו בחיי' 'שמות' טז לג).

הלומד תורה אוהז בעץ החיים

בא וראה; כמה הוא כח התורה חזק, כמה הוא עליון על הכל?! שכל מי שעוסק בתורה, אינו מפחד לא מהעליונים ולא מהתחתונים. ולא מפחד מחלאים רבים הבאים בעולם, עבור שהוא אחוז בעץ החיים ולומד ממנו בכל יום. לפי שהתורה מלמדת את האדם ללכת בדרך האמת ומלמדת עצה, איך ישוב לפני ה' יתברך. ואפילו נגזרה עליו גזירה שלא תתבטל כלל, בכל זאת הגזירה מתבטלת ומסתלקת ולא שורה על האדם. עבור זה צריך האדם לעסוק בתורה ביום ובלילה ולא יפרוש ממנה. וזהו שכתוב: "וְהָיְתָה בּוֹ יוֹמָם"

צנצנת המן ללומדי התורה

'בימי ירמיהו הנביא, כשהיה ירמיה מוכיחם: "למה אין אתם עוסקים בתורה?" והם אומרים: "גניח מלאכתנו ונעסוק בתורה, מהיכן נתפרנס?! הוציא להם צנצנת המן, אמר להם: "אֶתֶם רְאוּ דָבָר ה' " (ירמיה' ב), שמעו, לא נאמר. אלא: "רְאוּ". "בזה נתפרנסו אבותיכם. הרבה שלוחים יש לו למקום, להכין מזון ליראיו". (רש"י 'שמות' טז לב)

מזון תלמידי חכמים שבכל דור ודור, הוא מסור לשם יתברך והוא מונח לפני ה'. ועל כן אמר: "וְהִנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי ה' לְמִשְׁמַכַּת לְדֹרֹתֵיכֶם" ('שמות' טז). כי הוא לפני ה' יתברך מונח ושומר לדורות. והוצרך לרמוז זה, לפי שהתורה היא ממקור החכמה העליונה. "וְיִתְרוֹן דַּעַת הַתְּכֵמָה תִּסְתַּחֵף בְּעֵלְיָהּ" (קהלת' ז). והיא, היא, מקור הברכה והחיים האמיתיים,

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בגדרה

פרשת 'פנחס'

"בְּנֵי בְנִימִן... לְשֹׁפְכֵם מִשְׁפַּחַת הַשׁוֹפְטִים"

רמז שמת בנימין בעטיו של נחש

פנינים לפרשה

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הפהן השיב את חמתו... לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום: והיתה לו ולזרעו אחריו ברית פהנת עולם"

פרש"י: "אע"פ שכבר ניתנה כהונה לזרעו של אהרן, לא ניתנה אלא לאהרן ולבניו שנמשחו עמו ולתולדותיהם שיולידו אחר המשחתן. אבל פינחס שנולד קודם לכן ולא נמשח, לא בא לכלל כהונה, עד כאן."

הקשו המפרשים: מדוע באמת לא נמשח פנחס כמו שנמשחו אהרן ובניו? מרתץ ה'גור אריה': שהיה קטן ולא נמשחו אלא רק אלו שהוצרכו לעבודה באותה שעה.

ה'מזרחי' מישב: שהיה גלוי לפני השי"ת שיזכה בכהונה בזכות עצמו לכן לא רצה למושחו אז. וי"א: שהטעם שלא נמשח ונתכהן עד עכשיו, כדי שיוכל להרוג את זמרי ולהיטמא למת.

"בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי... הֲנִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם" (כה יא יב)

הקנאות מידה טובה היא מאד. וכמו שאחז"ל 'ב'ברכות' (לג.): 'גדולה נקמה שניתנה בין שתי שמות, שנאמר: "קל נְקָמָה ה'" (תהילים' צד). ואמרו במילתיה מיהא גדולה היא'

אך כמובן שזקוקה היא הקנאות לטוהר וזיקוק המחשבה, כל סטיה קלה בטוהר המחשבה הופכת את מעשה הקנאות, ממעשה טוב ונפלא למעשה רע ואכזר, על האדם לטהר מחשבותיו לזקק נגיעותיו טרם יגש למעשה הקנאות. ומשמגיע לידי כך ומקנא לד' אלקיו, אין בזה לא מריבה ולא שנאה, לא רוע ולא אכזריות, אלא מעשה תיקון העולם.

למעשה של תיקון העולם; המידה כנגד מידה היא נתינת ברית השלום, שאין לך כלי מחזיק ברכה לישראל כמו השלום, שנאמר: "עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' בְּרַבְּךָ אֶת עַמּוֹ"

'באלו שני הפסוקים יש כ"ח תיבות, רמז למה שפרנס יהושע את ישראל כ"ח שנים. וזה הוא שנאמר: "וַיִּכְרַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנְתָּן לָךְ פֶּתַח לְעֵשׂוֹת תִּיל" (דברים' ח) .'

"אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֶיךָ וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֶיךָ" (כח יז)

כתב רש"י: 'לא כמלכי האומות היושבין בבתיהם ומשלחין חיילותיהן... אלא כמשה ויהושע... וכן בדוד הוא אומר: "כי הוא יוצא נבא לְפָנֶיךָ" (שמואל' א יח) יוצא בראש וכנס בראש'.

מן הענין להביא את דברי הרמב"ם בפירושו המשניות למסכת 'סנהדרין' (ב) שביאר בטעם הדין ש'המלך לא דן ולא דנין אותו': 'לפי שהיו עבריינין במלכותם, לא היו משבחין השפלות ולא היו נכנעין לדברי תורה. אבל מלכי בית דוד דנין ודנין אותם, לפי שהם יודעים התורה ולא היה רע בעיניהם השפלות וההכנע לדברי תורה, לפי שמלכותם על פי התורה לא יגרע ממנו ענותנותם. אמר הכתוב על "בית דוד: פה אמר ה' דינו לבקר משפט" ('רמיה' כא) .'

"וְהִקְרַבְתֶּם עִוְלָה" (כח כז)

רבנו יעקב 'בעל הטורים' עומד על כך: שכל קרבנות העולה הכתובים במועדים כולם חסרים את האות וי"ו, חוץ מעולת העצרת שכתוב עולה עם האות וי"ו. וביאר בזה: שהוא בא לרמוז שבו' בסיון ניתנה התורה לישראל, שזהו חג העצרת שאנו חוגגים למתן תורתנו הקדושה.

"שְׁעֵיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם" (כח ל)

רבתינו בעלי התוספות תמהים: מדוע בכל מקום כתוב: "שְׁעֵיר עִזִּים תִּטָּאת" ואילו כאן בקרבן חג השבועות כתוב: "שְׁעֵיר עִזִּים" לחוד בלא תוספת

ב'שלום' (תהילים' כט). השלום מורה על השלמות של הכלל, זו היא המידה המתאימה לינתן למי שקינא לד' אלוקיו באמת ובתמים, כיון שבכך משלים הוא את רצונו של ה' ומתקן הוא את הפרצות, אף שלעיני בשר נראה דבר זה כמו מחלוקת חלילה, אין זה אלא שלום.

ורמז רמז לכך ה'חחם סופר' באומרו שמחלוקת היא בגימטריא: "שלום רב". ללמדך שהמחלוקת הנעשית ע"י תלמיד חכם גדול הדור, אינה אלא "שלום רב".

"הֲנִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם" (כה יב)

הנצי"ב מוולוז'ין מבאר: שכידוע מעשה של הרג עלול להותיר רושם שלילי על האדם ולהטביע בו מידות רעות וכמו שמצינו בעיר הנדחת שנצטוו: "הִפַּה תִּפָּה אֶת יִשְׁבֵי הָעִיר הַהוּא" (דברים' יג). הובטחו העוסקים בהריגתם: "וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶךָ" כדי שמעשיהם לא יכניסו בנפשם את מידת האכזריות. לכן ברח הקב"ה את פנחס במידת השלום שלא יפגע בהריגת זמרי.

"בְּנֵי בְנִימִן... לְשֹׁפְכֵם מִשְׁפַּחַת הַשׁוֹפְטִים" (כו לח לט)

כתב רבנו יעקב 'בעל הטורים': 'היה לה לומר: "השופפמי". רמז שמת בנימין בעטיו של נחש, שנאמר בו ('בראשית' ג טו): "הוא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ". ויש פ"א בכל תיבה ותיבה, לומר: שהיה לו פה ולא גלה על אחיו במכירת יוסף'. ועלינו ללמוד מוסר מכך: שלא מי שמדבר הרבה הוא זה שנחשב שיש לו פה, אלא המדבר לפי התורה הקדושה ושולט על פיו שלא מדבר מה שאין צריך לדבר, הוא זה שנחשב שיש לו פה, לפי שפיו ברשותו ולא הוא ברשות פיו.

"יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחַת... אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֶיךָ" (כו טז)

כתב רבנו יעקב 'בעל הטורים':

מ"ם. וכמו כן מצינו בפסוק בפרשת 'וישלח': "עזים מאתים ותלשים עֲשָׂרִים רחלים מאתים נאילים עֲשָׂרִים". לומר לנו שבשביל מנין הבהמות ששלח יעקב אבינו לעשו שמספרם עולה יחד תק"ו, יש תק"ו קרבנות בשנה חוץ מהתמידים. ■

"וימנחתם ונספקתם לפרים לאילם ולקבשים במספרם כמשפטם" (כט לג) רבנו יעקב 'בעל הטורים' (בפרשת 'וישלח' לב טו) עומד על כך: כי כל המילים של פסוק זה מסיימים באות

התיבה "תָּאָת", מה טעמו של הדבר? וביארו בזה: לפי שזה זמן מתן תורה ואמרו חז"ל במדרש: 'משקבלתם עליכם עול תורה ומצוות, מעלה אני עליכם כאילו לא הטאתם מעולם' (דעת זקנים' מבעלי התוספות).

בס"ד

שופר-בריאות בריאות חובה לכל המשפחה

חברת שופר ניז פועלת באופן שוטף למען שיפור רווחת הציבור. בחודשים האחרונים הושקעו מאמצים במציאת תשובה ביטוחית הולמת לצורכי הציבור בביטוח בריאות. חוק ביטוח הבריאות הממלכתי, וכן הביטוחים המשלימים של קופות החולים, משאירים חלל המאלץ רבים מאיתנו לחפש ביטוח רפואי נוסף, המכסה גם השתלות ותרופות שאינן בסל הבריאות.

חברת שופר ניז, בליווי מומחים מתחום הביטוח, ריכזה ובדקה הצעות של מספר חברות ביטוח מהמובילות בשוק ולאחר מו"מ בחרה ב**הראל לביטוח** כחברה המבטחת וקיבלה תנאים מועדפים הן ברמת הכיסוי והן ברמת התעריפים באמצעות סוכנות הביטוח **שיר שי סוכנות לביטוח**.

- הפוליסה תכלול את הפרקים הבאים:
- תרופות שאינן בסל הבריאות, מצילות ומאריכות חיים - 1,000,000 ₪ מתמלא מדי 3 שנים.
  - השתלות ללא תקרה בהסדרים של "הראל", לחילופין \$50,000 להשתלה שבוצעה ללא מעורבות החברה.
  - טיפולים מיוחדים בחו"ל ללא תקרה.
  - הביטוח מכסה גם במקרה שהסיבה הינה: תאונות דרכים, פעולת טרור או תאונת עבודה.

**כ-45 ₪
למשפחה**

* זוג הורים + ילדים עד גיל 21 ללא הגבלה.

- ניתנת אפשרות להרחיב את בסיס הפוליסה ולהוסיף: כיסוי לניתוחים, כיסוי למחלות קשות, ייעוץ מומחה, כיסוי למקרה מצב סיעודי ועוד...
- לרכישת ההרחבות יש לפנות לסוכנות הביטוח **בטל. *9001**
- כל האמור לעיל כפוף לתנאי הפוליסה ו/או כתב השירות הרלוונטי. רשאים להצטרף לתוכנית קרובי משפחת החבר מדרגה ראשונה.

חברת שופר ניז פועלת ותמשיך לפעול למען רווחת הציבור.

המחיר המדויק יקבע בהתאם לגיל התנאים המלאים והמחייבים הינם אלו המפורטים בתנאי הפוליסה.

בשביל השקט הנפשי שלך |

שו"ת חברותא

האם יתכן שבת תירש את אביה כבן?

אמרו לו: "כתיב: במקום ברא, לא תירוש ברתא". אמר להם: "מן יומא גליתון מארעכון, איתנטליה אורייתא דמשה ואיתיביא אורייתא אחריתא וכתב ביה, ברא וברתא כחדא ירתון!" הרי, שמעשה צדוקין הוא דבר זה, שבת תירש יחד עם הבן.

והתורה הדגישה בפרשת נחלה: "נְקִיָּה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט" (במדבר' כז). לומר משפט הנחלה, חוקת משפט היא לדורי דורות, שאינה ניתנת לשינוי בשום פנים ואופן. והדברים מפורשים בדברי הרמב"ם (נחלות' ו א) שפוסק: 'אין אדם יכול להוריש למי שאינו ראוי לירשו ולא לעקור הירושה מן הירוש, אע"פ שזה ממון הוא, לפי שנאמר בפר' נחלות: 'נְקִיָּה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט' לומר; שחוקה זו לא תשתנה ואין התנאי מועיל בה' עכ"ל. הרי שהרמב"ם מדגיש במפורש, דאע"ג שענין הירושה הוא ענין של ממון, בכל זאת, שונה ענין ירושה משאר עניני ממונות ושום תנאי לא יועיל לשנותו מכפי הדין שכתוב בתורה, לפי שהתורה שמה על כך את הדגש שתהיה "לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט", לומר: שלא תשתנה. ■

שתיקנו בדומה לזה לפי צורך שעה בבני בנימין. אבל משום גורם חיצוני, שלא יטעו לחשוב שהתקנה באה כאילו להביע הסכמה לדין הצדוקין שסוברין שדין תורה כן הוא, שללו משום כך כח ההפקר ב"ד בזה וקבעו, שאפילו אם יעברו ויתקנו בכזאת ויהא זה אפילו נשיא שבישראל, אין שומעין להם.

וכן מבואר בדברים יותר מפורשים ב'נמוקי יוסף': כל ב"ד שאומר כן דרך תקנה וגדר, אפילו נשיא שבישראל שהיה לו כח להפקיר ממון, אין שומעין לו, מפני שהוא עושה מעשה צדוקין ויחשבו האנשים שאנו עושין כן מדין תורה וכי אנו מודים לדבריהם [של הצדוקים].

וזה גופא של תיקון ירושת הבת עם הבן, מצינו שמעשה צדוקין הוא זה. אנו למדין זאת מעובדא שמסופרת במסכת 'שבת' (קטז:) על פילוסוף צדוקי אחד אוהב שוחז. וכך מסופר שם לנצרך לענינינו: 'אימא שלום דביתו [אשתו] דרבי אליעזר, אחתיה [ואחותו] דרבן גמליאל הואי. הוה ההוא פילוסופא ('צדוקי', רש"י) בשיבבותיה. אמרה ליה: "בעינא דניפלאגי בנכסי דבי נשא". אמר להו [הצדוקי לירשים]: "פלוגי".

שאלה: האם יכולים חכמים לתקן שבת תירש את אביה כמו הבן?

תשובה: כתב בשו"ת 'ציץ אליעזר'

[ו מב - קונטרס 'אורחות המשפטים' פרק ה]: בשו"ת רדב"ז (תקמה בח"א) העלה בפשיטות, שבמקום שרוצים לתקן לעקור דבר תורה כגון: שינהגו להשוות את הבכור עם הפשוט, או לבטל ירושה של תורה, או להשוות נקבות עם הזכרים - כל כהאי מנהגא - לאו כלום הוא. לפי שעוקר דבר של תורה.

ומצינו במסכת 'בבא בתרא' (קטו:): 'אמר רב הונא אמר רב: "כל האומר: תירש בת עם בת הבן, אפילו [אומר זאת] נשיא שבישראל, אין שומעין. שאינו אלא מעשה צדוקין".'

ומפרשים התוספות [בד"ה: 'אפילו']: 'אפילו נשיא שבישראל' - 'שרוצה לתקן כן לפי צורך שעה'. כעין שמצינו בבני בנימין שהתנו שלא תירש בת הבן עם אחיו - אין שומעין לו, משום צדוקין.

וכונתם: שאע"פ שיש כח לב"ד ולנשיא שבישראל, בכגון דא, לתקן לפי צורך שעה מכח 'הפקר ב"ד הפקר', כעין שמצינו

קרית גת יתום אידית שר' העצמאות ביום ראשון כב' תמוז 4/07/10

פתח תקוה אולמי הללויה אבשלום גיסין 11 ביום שני כג' תמוז 5/07/10

קרית אתא מתנס העירוני הפלמ"ח 11 ביום שלישי כד' תמוז 6/07/10

חדרה אולמי ארמון דוד הנשיא 75 ביום רביעי כה' תמוז 7/07/10

© תחילת התוכנית 20:30, כניסה חופשית, כל הזכויות שמורות לארגון "שופר", ההרצאות מאובטחות

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר באלפי מנשה

פדיון הבן בזמן מלחמה

מאת הרה"ג שלמה רביבו שליט"א

כהן אף בלא התינוק? או צד שלישי, שעליו להמתין עד לאחר שיהא רשאי לצאת משם אף שזה לאחר השלשים יום, כדי לעשות את הפדיון ברוב עם?

תפקידו אינו רשאי לעזוב את עזה. **מה עליו לעשות?** האם צריך לשלוח שליח לפדות את בנו? או שיכול לפדותו שם על ידי חייל

בעצומה של מלחמת 'עופרת יצוקה' נשלחה שאלה זו מתוככי עזה ע"י מפקד גדוד שהגיע יום השלשים ללידת בנו בכורו ומחויב בפדיון הבן, אך מתקופק

ההשתתפות בשעור 'השאלה השבועית העולמית' ב'אולפני שופר'
פתוח לצבור ביום חמישי בשעה 21:00 בערב בלמוד עם חברות ביישיבות 'אהל יהודה'
ניתן לצפות בשדור חי באתר שופר ביום חמישי בשעה 21:00 www.shofar.net

האם תשלום מוקדם הוא רבית?

תקציר התשובה:

לענין הקדמת מעות לפועל לפני פעולת העבודה ולקבל בעבורה הוזלה: אסור. כמו שנפסק ב'שלחן ערוך' (יו"ד קעו ח). ואפילו שבסעיף ו' מבואר לענין שכירות קרקע שאפילו ששכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וחייב השוכר לשלם למשכיר בסוף חדש בחדשו שמוטר להקדים בתחילת השכירות קודם שהחזיק בקרקע ולשלם פחות ולא נחשב כהוזלה מחמת הקדמת המעות. דשם קונה ע"י תשלום השכירות מה שלא יוכל לחזור בו המשכיר. משא"כ בפועל, הדין שפועל יכול לחזור בו אפילו בחצי היום וא"כ נמצא שע"י הקדמת התשלום לא קנה שום דבר ולכן הדין שאסור להקדים ולקבל הוזלה בעבורה. (להלכה ולא למעשה)

- פרסום בעלון ובאתר 'שופר'
- מעכשיו נתנת האפשרות לפרסם תשדירים
- בהרצאות הרב בשדור חי לכל העולם!
- עשרות אלפי צופים בכל יום!
- ובנוסף, באנרים פרסומיים באתר האינטרנט ובעלון 'גנזי המלך'
- במחירים אטרקטיביים ובחשיפה לצבור נרחב!
- 050-6500666 יעקב

לאור הביקוש האדיר

לחלוקת אנציקלופדיות בכל רחבי הארץ
 הוחלט לכסות את כל בתי האב בישראל (1,750,000) למעט אומות העולם
 ניתן לרכוש מנית זכות בסך *\$1000 להשלמת המבצע

כל התורם מניה מובטח לו
 שהוא בן העולם הבא

לפרטים 054-7408531 / 050-6500666

בכל הערים המתפרסמות כאן חולקו האנציקלופדיות של שופר חינוך בת.ד שלכם על פי דו"ח של דאר ישראל במידה ולא קיבלתם נא לפנות לדואר המקומי, האזורי, או המרכזי ולהתלונן על אובדן \$1000 ערך האנציקל' ששלחנו לכם ואשר שלמנו לדואר עבור החלוקה כמובטח....

כל מי שימצא, או ידע, על כמות של אנציק' שנמצאה חוץ לתיבות בכל מקום שהוא, נא להודיענו מיידית לאחר תיעוד המקרה

וכן במקרה של אי קבלת האנציקל'. תודה על שיתוף הפעולה

קשת	טגולה	מגשב עם	כפר מרדכי	חרוצים	גני עם	בית זית	בני כפת
ראש העין	סלעית	משואות יצחק	כפר משה שרת	חיות	גני תקווה	בית חלקיה	משוף כמף
ראש פינה	סמר	משמר דוד	כפר סבא	חרשה	גנש	בית חנן	אביגדור
רבדים	סתריה	משמר הירדן	כפר סולד	טירת הכרמל	גרופית	בית חרות	אביחיל
רוזה	עברון	משמר העמק	כפר סילבר	טירת צבי	גשר	בית יוסף	אבן שמואל
רויה	עדי - מצפה עדי	משמר השרון	כפר סריקין	טל שחר	גת - קיבוץ	בית ינאי	אודים
רוחמה	עדנים	משמרת	כפר רופין	טללים	גת רימון	בית יצחק	אוהד
רחוב	עובדה	משען	כפר שמריהו	טלמון	דביר	בית ניר	אופקים
רחלים	עווה	מתמור	כרכום	יבול	דברת	בית עובד	אור הנר
רמות	עולש	מתתיהו	כרם בינה - ישיבה	יבנה	דולב	בית ערא	אורות
רמות מאיר	עומר	נאות גולן	כרמיה	יגל	דורות	בית רבן	אורטל
רמת אפעל	עופרים	נאות מרדכי	לכנים	יד הנה	דליה	בית רימון	אורים
רמת הכובש	עוצם	נגבה	להבות הבשן	יד מרדכי	דן	בית שקמה	אזור - יזור
רמת מגשימים	עזר	נגהות	להבים	יד נתן	דפנה	ביתן אהרון	אחיה
רמת פנקס	עזריקם	נהרה	לוטן	ידידה	דקל	בן דור	אחוזם
רשפון	עטרות	נהריה	לכיש	יהוד	הגושרים	בן זכאי	אחוזת אחרוג
רשפים	עינות	נוב	מבוא חמה	יהל	הדסים - מוסד	בני דרום	אחיעזר
שאר ישוב	עין זור	נגה	מבוקיעים	ויתן	הדר עם	בני דרום	איבים
שדה אליהו	עין זור	נה חרף	מגדל העמק	ויקנעם	הודיה	בני יהודה	אילת השחר
שדה אליעזר	עין הנציב	נוה ימין	מוצא	הושעיה - מצפה	הושעיה - מצפה	בני עיש	איל - איל
שדה דוד	עין ורד	נוה סמדר	מוצא עילית - רמת	הויגב	הויגב	בני ציון	אילנות - מוסד
שדה ורבורג	עין זיון	נוה צוף - חלמיש	מוצא בתיה	הסוללים	הסוללים	בני ראם	איתן
שדה ורבורג	עין צורים	נוה אור	מועז	העונן	העונן	בניה	אל-רום - אלרום
שדה יואב	ענת	נוה אש"ב	מחנה הילה	הר אודם - אודם	הר אודם - אודם	בנימינה	אלומה
שדה משה	עלי הזב - יועזר	נוה איתן	מחנה מרים	הדרוף	הדרוף	בצהר	אלוני הבשן
שדה נחום	עמינדב	נוה ירק	מחנים	הרצליה	הרצליה	בצרון - בצרון	אלי עד - אליעד
שדה נתניה	עמיר	נוה מטבח	מטלה	ירדון	ירדון	ברוכים	אליפז
שדה עוויה	ערד	נוה מונטון - נוה	מישב	יסודות	יסודות	זבדיאל	אליפלט
שדי תרומות	ערוגות	נועים	מיצר	יצין	זוהר	זוהר	אלישע
שדמה	עשרת	נורדיה	מירב	יקום	זיקום	זיקום	אלישע
שדרות	פדואל	נהלה	מישר	ירדנה	זיתן	זיתן	אלמגור
שהם	פדורים	נחליאל - נאוו	מיתר	ישע	זמרת	זמרת	אמנים
שחר	פלמחים	נחלים	מכבים-רעות	ישרש	זחיה	זחיה	אמנון
שחרות	פרדס חנה כרכור	נשר	מלמורת	כוכב מיכאל	הצלת השרון	הצלת השרון	אמניה
שלוה	פרדסיה	נטעים	מלאה	כורים - ארשה	חבר - מרכז חבר	חבר - מרכז חבר	אניעם
שלוחות	צור משה	נילי	מנחה	כרם	חיד נס	חיד נס	אפק
שלומי	צורן	ניצן	מנרה	כפר אביב	חיות שקימים -	חיות שקימים -	אפק
שמיר	צפורי	ניצן 2	מסילות	כפר אחים	חולית	חולית	אפרים
שמשי	צפת	ניצני עו	מעברות	כפר ביל"ו	חולתה	חולתה	ארו
שניר קיבוץ	קבוצת יבנה	ניצנים	מעוז חיים	כפר בלום	חופית	חופית	אשכול
שעל	קבוצת שילר	ניר בנים	מעין ברוך	כפר גלנדי	חוקק	חוקק	אשכולות
שער אפרים	קדימה	ניר גלים	מעלה גלבע	כפר הנגדי	חורשים	חורשים	אשלים
שער חפר	קדמת צבי	ניר דוד - תל עמל	מעלה גלאל	כפר הנשיא	חזון יחזקאל -	חזון יחזקאל -	באר טוביה
שפיר	קדרון	ניר חן	מעלה לבונה	כפר חט	חיספין - חספין	חיספין - חספין	באר מילכה
שקף	קוממיות	ניר יפה	משע - כפר משע	כפר היר"ף	חילן	חילן	בארותיים
שתולים	קטורה	ניר ישראל	מלסם	כפר ויתקין	חמדיה	חמדיה	באר
שתימרים	קלע אלון - קלע	ניר עם	מצפה רמון	כפר רבובג	חניאל	חניאל	בורגנה
תל מוגד	קצריץ	נס ציונה	מרגליות	כפר חיים	חנתון	חנתון	בטחה
תל נוף	קרית ביאליק	נעורים - מוסד	מרום גולן	כפר חרוב	חפץ חיים	חפץ חיים	בית ארון
תל תאומים	קרית גת	נעלה	מרחביה - מושב	כפר יודיה	חפזיה	חפזיה	בית אליעזר
תלמי יחיאל	קרית חיים	נריה - טלמון צפון	מרחביה - קבוץ	כפר יובל - יובל	חצבי	חצבי	בית אריה
תלמי יפה	קרית ים	נשר - תל חנן -	מרכז שפירא	כפר וינה	חצור אשדוד	חצור אשדוד	בית גוברין
תלמים	קרית מלאכי	נתיב העשרה	מרעית	כפר מושב	חצור הגלילית	חצור הגלילית	בית גמליאל
תנובות	קרית שמונה	סביון	משגב דב	כפר מנחם	חצרים	חצרים	בית הלוי